

CHRASTINA, J. – ŠPATENKOVÁ, N. et al. *Sexualita a intimita v závěru života – recenzia*

Martina Tomagová

Univerzita Komenského v Bratislave, Jesseniova lekárska fakulta v Martine, Ústav ošetrovateľstva

CHRASTINA, J. – ŠPATENKOVÁ, N. et al. *Sexualita a intimita v závěru života*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2018. 226 s. ISBN 978-80-244-5304-0.

Monografia s názvom *Sexualita a intimita v závěru života* autorov Chrastina Jan, Špatenková Naděžda, Bednárová Lucia, Hrubešová Ivana, Hudcová Bianka, Huneš Robert, Janulíková Monika, Klvaňová Tereza, Kurucová Radka, Ludíková Libuše, Olecká Ivana, Vévoda Jiří a Vévodová Šárka je v rámci Českej aj Slovenskej republiky ojedinelá svojou témou i spracovaním obsahu.

Tematicky je rozdelená do 14 kapitol, ktoré sú radené v logickej nadväznosti za sebou tak, aby vytvárali konzistentný celok. Samozrejmosťou je zrozumiteľný, výkladový štýl textu. Jednotlivé kapitoly sú ukončené zoznamom použitých bibliografických zdrojov k predmetným témam s prevahou zahraničných prameňov. Prvá až tretia kapitola, kde sú uvedené charakteristiky základných pojmov, tvoria kvalitnú východiskovú teoretickú bázu pre nasledovné kapitoly. Na štvrtú kapitolu s názvom Konceptualizácia intimity/sexuality u nevyliciteľne chorých a umierajúcich úzko nadväzuje piata kapitola, orientovaná na popis nástrojov pre posúdenie sexuality, sexuálnych potrieb, intimity u tejto skupiny pacientov. V šiestej kapitole sú vhodne prezentované výsledky pilotnej kvalitatívnej štúdie zameranej na zistenie porozumeniu intimity a sexuality zo strany vedúcich pracovníkov vybraných hospicov Českej republiky. V siedmej a v ôsmej kapitole je popísaná inštitucionalizácia záveru života a podrobne je charakterizovaný súčasný stav hospicovej starostlivosti v súčasnosti v ČR. V deviatej a desiatej kapitole sú prezentované kvalitatívne štúdie zamerané na identifikovanie významu, ktorý kladú profesionálni opatrovatelia sexualite a intimite seniorov na sklonku života a zistenie, či pracovníci v pomáhajúcich profesiách hovoria so seniormi v inštitucionálnej starostlivosti o sexe, sexualite. Ich výsledky potvrdzujú pretrvávajúcu tabuizáciu tém smrti a sexuality u seniorov v závere života a identifikujú nedostatočnú, minimálnu komunikáciu so seniormi v inštitucionálnej starostlivosti na tému sexuality. V jedenástej kapitole, v nadväznosti na predchádzajúce kapitoly, je prostredníctvom metódy literárneho prehľadu spracovaná problematika sexuality seniorov v inštitucionálnej starostlivosti. Dvanásť kapitola obsahuje sumarizované mýty a stereotypy o sexualite seniorov. Posledné dve kapitoly sú špeciálne zamerané na špecifickú skupinu seniorov – tzv. LGBT (lesbických, gay, bisexuálnych a transrodových) seniorov. Ich autorka na základe kvalitatívnej výskumnej štúdie upozorňuje a uvádza predsudky o sexualite zo strany samotných LGBT seniorov.

Monografia prináša systematické a originálne spracovanie vybraných tém v rámci problematiky sexuality a intimity v závere života. Predkladá okrem teoretických poznatkov i originálne výsledky kvalitatívnych výskumných štúdií zameraných na viaceré výskumné problémy týkajúce sa sexuality a intimity v závere života, hlavne so zameraním na populáciu seniorov. Je prínosná z hľadiska teoretického, výskumného i praktického pre profesionálov, pedagógov a študentov z rôznych vedných disciplín, ako sú napríklad ošetrovateľstvo, psychológia, špeciálna pedagogika, verejné zdravotníctvo, sociálna práca.

Kontakt

doc. Mgr. Martina Tomagová, PhD.

Ústav ošetrovateľstva, JLF UK

Malá Hora 5

036 01 Martin

Slovensko

E-mail: tomagova@jfmf.uniba.sk

Prijaté: 13. 4. 2018

Akceptované: 7. 5. 2018